

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Psihologie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Senzația de rece pe care o are un copil atunci când atinge un cub de gheață este:

- a. o senzație tactilă
- b. o senzație termică
- c. o senzație organică
- d. o percepție proprioceptivă

2. Omului îi este asigurată conștiința unității și integralității obiectului de următorul proces psihic cognitiv senzorial:

- a. limbajul
- b. senzația
- c. percepția
- d. temperamentul

3. Imaginea mintală formată în urma rostogolirii unei bile, la câteva zile după ce a fost percepută, este considerată:

- a. senzație
- b. percepție
- c. reprezentare
- d. imaginație

4. Un copil care învață pentru a-și bucura părinții și a le obține aprobarea este motivat:

- a. afectiv
- b. negativ
- c. cognitiv
- d. caracterial

5. Curiozitatea de care dă dovadă un elev atunci când caută la bibliotecă mai multe informații despre tema studiată la psihologie este:

- a. motivație morală
- b. motivație socială
- c. motivație estetică
- d. motivație cognitivă

6. Atunci când citim o carte și auzim un zgomot brusc și neașteptat, ne orientăm în mod reflex către sursa zgomotului datorită atenției:

- a. interne
- b. voluntare
- c. involuntare
- d. postvoluntare

7. Prin cristalizare și sedimentare, calitățile voinței, confirmate în activitate și încurajate de mediul social, vor deveni:

- a. aptitudini complexe
- b. trăsături de caracter
- c. trăsături ale inteligenței
- d. tipuri temperamentale

8. Imaginile rezultate din reprezentare sunt:

- a. reproduceri fidele ale percepțiilor
- b. unitare și schematice
- c. primare și schematice
- d. unitare și bogate în conținut

9. Proiecțiile individului în sisteme de imagini și idei care îi ghidează existența sunt:

- a. idealurile
- b. interesele
- c. trebuințele
- d. convingerile

10. Bucuria pe care o resimte un tânăr atunci când își vede numele pe lista candidaților admiși la facultatea dorită este:

- a. un ton afectiv
- b. o emoție
- c. un sentiment
- d. o dispoziție afectivă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dă următorul text:

Gândirea prelucrează informațiile din realitate, iar procesarea informațiilor este mijlocită, mediată și nu directă. În procesarea ascendentă, mijlocul cel mai des folosit pentru a prelucra experiențele, imaginile, conceptele este limbajul natural, cotidian. În procesarea descendentă, dirijată de reguli, norme, legi caracterul mijlocit al gândirii este asigurat prin informații științifice, iar limbajul utilizat este unul riguros al definițiilor, al legilor, cu formulări precise, clare.

- a) Precizați înțelesul a două procese/fenomene psihice la care se face referire în text. **6 puncte**
b) Menționați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice din text și precizate la subpunctul a). **6 puncte**
c) Explicați, în aproximativ o pagină, modul specific în care interacționează procesele/fenomenele psihice vizate de text și precizate la subpunctul a), utilizând termenii în sensul specific psihologiei. **8 puncte**
d) Ilustrați, printr-un exemplu concret, analogia ca mecanism al înțelegerii. **4 puncte**
e) Argumentați un punct de vedere personal referitor la rolul limbajului pentru gândire și conștiință. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

„Ove are 59 de ani și este întruchiparea perfectă a bătrânului morocănos, tipic și plin de principii, care se află într-un continuu război cu lumea (...). A împânzit cartierul cu avertizări și interdicții și are grijă ca acestea să fie respectate: în fiecare dimineață pleacă în inspecție pentru a se asigura că nu s-a dat vreo spargere, că deșeurile sunt sortate corect, că nicio bicicletă n-a fost lăsată în locuri nepermise. Se ia la harță cu toți cei care încalcă regulile, vecinii nu prea îl înghit. Ove este o persoană inflexibilă, care crede în ordine, în rutină, în cumpătate și în lucrurile care rămân neschimbate. Se pricepe să repare și să construiască, îi plac numerele și casele, este fidel unei singure mărci de automobil: Saab. Vorbește puțin, dar face multe, pentru că „bărbații sunt ceea ce fac, nu ceea ce spun” (...). Își plătește facturile la timp și nu a avut vreodată concediu medical. Este încăpățânat și suspicios, convins că toată lumea vrea să-l înșele, că societatea s-a umplut de idioți care nu sunt în stare nici să schimbe un bec (...).

Ove se simte din ce în ce mai inutil într-o societate de incompetenți și leneși. El nu își mai găsește un loc și un rost într-o lume în care totul devine computerizat și nimeni nu mai face lucruri care durează (...), în care oamenii nu mai vor să muncească și să-și asume responsabilități. O lume a bărbaților cu bărbi elaborate și pantaloni prea strâmți, care-și schimbă regulat serviciul, nevasta și mașina, o lume în care loialitatea și calitatea nu mai valorează nici cât negru sub unghie (...). Dacă l-ai cunoaște pe Ove în realitate, fără a ști prea multe despre trecutul lui, probabil că l-ai considera un om antipatic, de care e mai bine să te ferești, dacă nu vrei să intri într-o dispută interminabilă. Însă, dincolo de fațada dură și morocănoasă, Ove este un om cumpătat, integru, muncitor, curajos și principial, cum rar mai găsești în zilele noastre (...). După o copilărie deloc ușoară și câteva evenimente care l-au făcut să-și piardă încrederea în oameni, Ove s-a închis într-o carapace de ursuzenie și țâfnă, care se topește doar în preajma soției sale, Sonja. Cei doi sunt tot atât de diferiți ca noaptea de zi, și nimeni nu înțelege de ce Sonja, o femeie luminoasă, care răspândește în jur căldură și optimism, a ales să-și petreacă viața alături de Ove. Ea este poate singura persoană care îl înțelege și îi apreciază calitățile, care știe să-i scoată la lumină latura caldă și îngăduitoare, singura care vede piatra prețioasă ascunsă adânc în bulgărele de gheață. Sonja este culoarea din lumea în alb și negru a lui Ove (...). Merită din plin să citiți „Un bărbat pe nume Ove” de Fredrik Backman, nu doar pentru complexitatea protagonistului, ci și pentru importanța unor subiecte abordate: pierderea unui om drag și, odată cu el, a sensului vieții; toleranța față de minorități și de persoanele cu altă orientare sexuală; importanța principiilor, a caracterului, a căutării dreptății; adaptarea la o nouă vârstă și la o lume în continuă schimbare”.

<http://lecturile-emei.blogspot.com/2017/06/un-barbat-pe-nume-ove-fredrik-backman.html>

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui Ove. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
2. Considerați că Ove este o persoană principală? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
3. Textul precizează faptul că *Ove se simte din ce în ce mai inutil într-o societate de incompetenți și leneși*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
4. Prezentați, într-o jumătate de pagină, caracterul lui Ove, conform teoriei lui G.W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **8 puncte**
5. Argumentați afirmația potrivit căreia *inteligenta este o aptitudine generală*. **6 puncte**